

ادامه از صفحه اول

با دشمنان مدارا

اغراق نیست اگر گفته شود حل اکثریت قریب‌به‌اتفاق معضلات کشور، در گرو عبور از گردنه پرونیده هسته‌ای است. رویکرد دولت نهم در سیاست خارجی، برخلاف اسلاف خود، «ماجراجویی و تشنج‌زایی» بود که در ستون‌های اعتمادسازی ترک انداخت. روی کار آمدن روحانی و تصمیم حاکمیت برای عبور از بحران هسته‌ای و متعاقب آن مذاکرات منتج به توافق نقطه عطفی تاریخی برای بازگرداندن سیاست خارجی کشور به ریل‌های تشنج‌زدایی و اعتمادسازی بود. نتایج و دستاوردهای توافق هسته‌ای را هیچ تحلیلگری منصفی نمی‌تواند انکار کند. خارج‌شدن مجدد قطار سیاست خارجی از ریل را به‌راحتی می‌توان به‌گردن ترامپ و خروج او از برجام انداخت، ولی باید صادقانه اعتراف کرد که این رویداد تنها بخشی از برنامه تخریب توافق بود. به نظر می‌رسد ضروری است دلایل بازگشت مجدد به بحران هسته‌ای در ابعادی وسیع‌تر فارغ از شعاعزدگی مورد بررسی قرار گیرد. این مهم از آن جهت ضروری است که غفلت از آن، دوره چهار یا هشت‌ساله رئیسی را نیز گرفتار می‌کند

و عملا فرصت‌ها را از دست وی خارج خواهد کرد. تردید نباید کرد که بزرگراه توسعه کشور و رفاه و آینده روشن مردم از تونل سیاست خارجی عبور می‌کند. به نقش رئیس‌جمهور در پیشبرد اهداف کلان سیاست خارجی بازگردم. تصور می‌کنم رئیسی تنها کسی است که توانایی اقناع مسئولان و تغییر ریل سیاست خارجی به ریل‌های تشنج‌زدایی و اعتمادسازی را دارد.

استفاده از این ظرفیت، وظیفه‌ای ملی برای جلوگیری از فروپفتن کشور در باتلاق و بهره‌گیری از ظرفیت‌های باقی‌مانده برای توسعه کشور است. ضرب‌المثل عامیانه‌ای می‌گوید «هزار دوست کم و یک دشمن زیاد است»؛ کشورها نیز در روابط خارجی خود از این مثل تبعیت می‌کنند. شکل‌گیری اتحادیه‌ها و ائتلاف‌ها، بروز و ظهور عینی همین مثل است. ناگفته پیداست که این امر نافی پیگیری مجذانه اهداف ملی نیست؛ کامیالیکه در این اتحادیه‌ها نیز رقابت و ارتقای جایگاه و بهره‌گیری حداکثری از منابع موجود، در کنار یافتن عنصر اصلی سیاست خارجی اعضای این تشکل‌های منطقه‌ای و بین‌المللی است. پیشنهاد نگارنده به جناب رئیس‌جمهور، پیگیری «مجدانه و عملی» بازگشت به راهبرد «اعتمادسازی» در سیاست خارجی است؛ نه در کلام، بلکه با برداشتن کاس‌های عملی. تحقق این مهم در گرو درک درست سیاست‌های سیاست خارجی از مناسبات بین‌المللی بر اساس منافع متقابل است. علاوه بر بحران هسته‌ای که هنوز مهم‌ترین چالش سیاست خارجی و علت اصلی بسیاری از مشکلات داخلی کشور به‌خصوص در عرصه اقتصادی است، روابط ایران با جهان و همسایگان در وضعیت خوبی نیست. تشنج در روابط با همسایگان، به‌مانند «مین‌گذاری» مرزهای کشور از سوی رقیبا یا دشمنان است. تحولات چند ماه گذشته در مرزهای شرقی و روی کار آمدن طالبان، شمال غربی با اوج‌گیری مجدد بحران قره‌باغ و اوج‌گیری تنش بین تهران و باکو، حضور اسرائیل از طریق عادی‌سازی روابط ذیل سناریوی طرح ابراهیم‌ها، در روزهای اخیر

انتخابات عراق و سناریوی پیچیده حمله پهبادی به مقر نخست‌وزیر عراق و تبعات احتمالی آن، خواسته یا ناخواسته بخش عظیمی از ظرفیت و منابع اندک سیاست خارجی را مشغول و فرصت‌های ذی‌قیمتی را برای مانور رقیب فراهم کرده است. از بنیان‌گذار مذهب جعفری نقل شده است که فرموده‌اند مؤمن با دیگران مدارا و از جدال برهیزی می‌کند (المؤمن یداری ولا یباری). سعدی علیه‌الرحمه هم فرد عاقل را از درگیری حتی در صورت برخورداری از «زور پیل و چنگال شیر» منع کرده است؛ اگر پیل‌زوری و گر شیرچنگ، به نفع مردم من صلح بهتر است. جنگ. سیاست خارجی کشور نیازمند بازنگری در رویکردها. آرام‌کردن جو متشنج کنونی با همسایگان و اعتمادبخشی به جهان در اهداف و اغراض صلح‌طلبانه است. آن راهبرد ممکن است با منافع عده‌ای در تعارض باشد، ولی خواست قاطبه ملت که به رئیسی رای داده‌اند، جز این نیست. راستی آزمایی این ادعا نیز چندان دشوار نیست؛ هرچند بارها از طریق نظرسنجی توسط سازمان‌های مختلف به اثبات رسیده است. در آستانه ازسزگیری مذاکرات هسته‌ای نیازمند «آردهای محکم» برای به‌نتیجه‌رسیدن آن هستیم. تعیین تکلیف قضا به‌غصه FATF که ماه‌هاست در کمیته‌های تخصصی مجمع تشخیص مصلحت نظام خاک می‌خورد نیز اقدامی است که بخش درخور توجهی از پول‌های بلوکه‌شده را آزاد کرده و از انباشت مشکلات دولت سیزدهم خواهد کاست. ضمن اینکه این دو، سینکال‌های روشنی به جهان برای بازگشت به ریل‌های اعتمادسازی با جهان است. اجازه دهید مطلب را با سخن خواجه حافظ به پایان برم که مصادقی بر نصیحت ذکرشده از زبان معصوم و شیخ اجل است: آسایش دو کیتی تفسیر این دو حرف است/ با دوستان مروت، با دشمنان مدارا.

مهرشاد ایمانی: روز گذشته خبر رسید که علی

لاریجانی با شروع کلاس‌های درس در دانشگاه‌ها مشغول به تدریس رشته فلسفه شده است؛ خبری که بعد از حواشی فراوان بر سر اینکه او قرار است در چه جایگاهی مشغول به فعالیت شود، پیامی روشن دارد که گویا علی لاریجانی بنا دارد دست‌کم عطا سیاست را به لقایش ببخشد و بعد از سال‌ها فعالیت مستمر سیاسی در مهم‌ترین مناصب که آخرین آن ۱۲ سال ریاست مجلس بود، از سیاست فاصله بگیرد و دیگر به جای سیاست از فلسفه سخن بگوید و به نظر می‌رسد که لاریجانی برای چنین شرایطی مقدمات را فراهم کرده است؛ چنان‌که همین چند وقت پیش مسئولیت امور راهبردی ایران و چین را به مخیر واگذار کرد در دیگر جز صعویت در مجمع تشخیص مصلحت نظام هیچ سمتی نداشته باشد. لاریجانی پس از پایان مجلس دهم دیگر در انتخابات مجلس نامزد نشد تا گمانه‌زنی‌ها به این سمت برسد که او عزم ریاست‌جمهوری دارد؛ البته این گمانه‌زنی‌ها غلط نبود و در انتخابات ریاست‌جمهوری ۱۴۰۰ نامزد شد. تأثیر نامزدی لاریجانی در احتمال رد صلاحیت نیروهای اصلی جبهه اصلاحات باعث شد که زمره‌های حمایت فراگیر اصلاح‌طلبان از او مطرح شود؛ هرچند این موضوع مخالفانی هم داشت؛ اما به هر روی این احتمال مطرح می‌شد که اگر چه‌ره‌های رای‌آور اصلاح‌طلب و مورد اجماع نهاد اجماع‌ساز رد صلاحیت شدند، علی‌ لاریجانی می‌تواند کزبنه بینابینی خوبی باشد؛ زیرا او پیش از آن نیز و به‌ویژه در موضوع همراهی‌اش با سیاست‌های دولت در بحث برجام نشان داده بود که می‌تواند نیروی مورد قبول اصلاح‌طلبان باشد. از آن سو گرچه جامعه روحانیت

سیاست

لاریجانی مشغول تدریس فلسفه در دانشگاه شد و مانند ظریف عطای سیاست را به لقایش بخشید

دانشگاه؛ سنگر سیاست‌مداران رانده‌شده

مازب به‌عنوان مهم‌ترین تشکیلات سنتی اصولگرایان از سیدابراهیم رئیسی حمایت می‌کرد، اما شیده می‌شد تمایلاتی به حمایت از لاریجانی در این تشکیلات و

البته دیگر سنتی‌های اصولگرا وجود دارد. باری، به هر روی شورای نگهبان خط پایانی بر همه این بحث‌ها کشید و بار د صلاحیت لاریجانی اصلا اجازه حضور انتخاباتی او را نداد؛ رد صلاحیتی که البته کم بحث و نظر سرش نبود؛ از سخنرانی مقام معظم رهبری که گفتند: «در جریان عدم احراز صلاحیت به برخی کسانی که احراز صلاحیت نشدند، جفا و ظلم شد» و خواستند که «دستگاه‌های مسئول جبران» و اعاده حیثیت کنند تا نامه تند صادق لاریجانی علیه شورای نگهبان و سپس استعفایش از این نهاد تا گلابه‌های

طرح‌های سفارشی در بهارستان

یک نماینده مجلس: طرح نظارت بر رفتار نمایندگان، طرحی سفارشی از خارج مجلس است

رفتار نمایندگان در مجلس وجود دارد و نیازی به طرح جدید یا اصلاحیه ندارد. معاونت نظارت بر رفتار نمایندگان این مسئولیت را بر عهده دارد، منتها کافی است نمایندگان هوس می‌کنند مسائلی را در مجلس به جریان بیندازند که هیچ ضرورتی ندارد. در شرایط حاضر که مردم درگیر مشکلات اقتصادی و گرفتاری‌های زندگی خود هستند، رسیدگی به چنین طرحی الزامی ندارد. او ادامه داد: در کشور قانون کم نداریم، ولی ممکن است از نظر آیین‌نامه شبهاتی وجود داشته باشد. طرح اصلاح قانون نظارت بر رفتار نمایندگان، طرح پخته‌ای نبود؛ به همین علت نمایندگان طرح را نپذیرفتند و به آن رای ندادند. حرف نمایندگان این است که ما نظارت بر رفتار نمایندگان را داریم و طبق اصول قانون اساسی نمی‌توان نماینده را محدود کرد. همچنین نمایندگان معتقدند در شرایط فعلی که مردم گرفتار موضوعات معیشتی هستند، نباید به حاشیه برویم و افکار عمومی را به سمتی هدایت کنیم که مورد علاقه بخش کوچکی از جامعه است.

نماینده مردم صومعه‌سرا با تأکید بر اینکه رسیدگی به طرح اصلاح قانون نظارت بر رفتار نمایندگان ضرورتی ندارد، گفت: مردم امروز به نظارت بر رفتار نمایندگان جای بیشتر نیاز دارند یا حل مشکلات اقتصادی از سوی دولت و مجلس؟ عده‌ای از طرح شفافیت و اصلاح قانون نظارت سوء‌استفاده می‌کنند و قصدشان کمراهی مردم از مشکلات است؛ وگرنه در شرایط فعلی بیشترین توجه باید از طریق مجلس و دولت به مشکلات اقتصادی و معیشتی معطوف شود. او در پاسخ به این پرسش که یعنی این طرح به مجلس سفارش شده است؟ گفت: بله.

یکی دیگر از برنامه‌های معمول این چالش برانگیز در مجلس فعلی،

حذف حق نظلم‌خواهی به دیوان عدالت اداری

هیئت نظارت انتخابات شوراها در جایگاه شورای نگهبان

طرح آمده است، هیئت مرکزی نظارت، تأیید یا رد صلاحیت نامزدها و تأیید یا ابطال انتخابات را بر عهده داشته و رای نهایی را صادر می‌کند و این رای قابل رسیدگی در هیچ مرجع قضائی و شبه‌قضائی دیگری نیست. در نهایت هم نمایندگان با این پیشنهاد، یعنی طرح الحاق یک تبصره به ماده ۶۳ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران، با ۱۶۴ رای موافق، ۴۱ رای مخالف و ۹ رای ممتنع از ۲۲۹ نماینده حاضر با دوفوقتر موافقت کردند. در مقدمه این طرح آمده است: در تمامی انتخابات‌ها امر اجرا و نظارت دو نهاد است؛ هیئت نظارت دنیال می‌گردد. در انتخابات خبرگان رهبری، ریاست‌جمهوری و همچنین مجلس شورای اسلامی، شورای محترم نگهبان به‌عنوان نهاد ناظر انجام وظیفه می‌کند و نظر این شورا در امر نظارت و تأیید صلاحیت فصل‌الخطاب و قطعی قلمداد می‌شود. در ادامه مقدمه این طرح تأکید شده است: در راستای نظم حقوقی و جلوگیری از اختلال و هرج‌ومرج در امر انتخابات و ایجاد هزینه جدید امر نظارت را در هیئت مرکزی متمرکز کرده است. این طرح مدعی است که نهاد‌های قضائی و شبه‌قضائی مانند دیوان عدالت اداری، در حین یا پس از برگزاری انتخابات، فلسفه وجودی هیئت مرکزی نظارت بر انتخابات شورای نگهبان را زیر سؤال برده و این امر موجب تضعیف جایگاه مجلس و همچنین سایر نهادهای نظارتی در امر انتخابات و نیز مخدوش‌شدن مشارکت مردم در انتخابات می‌شود.

ماجرا اما این است که در اصلاحیه جدید مجلس بر این قانون، ترکیب هیئت نظارت تغییر کرده و در حالی امکان دادخواهی برای فرد ردصلاحیت‌شده از بین رفته که هیئت ناظر بر انتخابات، دیگر صرفا

«من دوست دارم که به دانشگاه برگردم و به تدریس خود ادامه دهم؛ اما تا زمانی که لازم باشد، در مقام خود باقی خواهم ماند تا به مسئولیت‌های خود عمل کنم. تا هر زمانی که مردم بخواهند، من به تلاش‌های خود ادامه می‌دهم». البته تمایل ظریف به ادامه کار در وزارت خارجه میسر نشد و کاملا قابل پیش‌بینی بود که با روی کار اموز کزاییان در دولت، حتما ظریف به حاشیه می‌رود که چنین هم شد. از او به‌عنوان مهم‌ترین نامزد اصلاح‌طلبان هم یاد می‌شد؛ اما بعد از انتشار فایل صوتی او درباره مسائلی خاص در حوزه سیاست خارجی، ظریف دانست که حضورش در انتخابات تقریبا ناممکن است و همین شد که او به درخواست مسئولیت اساخت منفی داد و بار دیگر گفت که می‌خواهم به دانشگاه برگردم؛ چنان‌که به یاد داریم در آخرین جلسه هیئت دولت در جمع خبرنگاران گفت: «مهم‌ترین کار من برجام بود و من بعد از این دولت به دانشگاه می‌روم». بالاخره آرزوی ظریف محقق شد، به دانشگاه رفت و حتی در اوایلش روز کاری‌اش به‌عنوان استاد دانشگاه از دفتر کارش فیلم گرفت و آن فیلم در فضای مجازی منتشر شد. افزون بر اینها گفتنی است که این روزها سراغ علی مطهری را هم باید در دانشگاه گرفت و او نیز بعد از دوران نمایندگی‌اش در مجلس، کلاس را به هر جای دیگری ترجیح داده است.

به هر روی به نظر می‌رسد این روزها دانشگاه آخرین سنگر سیاست‌مدارانی است که دیگر در قدرت رسمی جایگاهی ندارند و متعاقب یک‌دست‌شدن قوا به حاشیه رانده شده‌اند؛ افرادی که اتفاقا در دوران خود منشا اثر بوده‌اند و حالا دیگری را رد صلاحیت می‌شوند یا تهدید به دادگاهی‌شدن و آنها در این شرایط می‌کوشند تا با حضور در دانشگاه نشان دهند که سیاست آخر دنیا نیست.

خبر

معاون اول قوه قضائیه:

امروز دولت سیزدهم کارهای دولت سابق را جبران می‌کند

● **ایستا:** مراسم تکریم و معارفه رؤسای پیشین و جدید سازمان ثبت اسناد و املاک کشور با حضور حجت‌الاسلام مصدق، معاون اول قوه قضائیه برگزار شد. در جریان این مراسم او گفت: «معاون اول قوه قضائیه تأکید کرد: چشم امید مردم به سه قوه است و امروز هر یک از این سه قوه، با رویکرد رفع مشکلات مردم فعالیت می‌کنند». او با اشاره به فعالیت‌های دولت سیزدهم گفت: «امروز دولت سیزدهم، برخی کارها اعم از فعل‌ها و ترک‌فعل‌هایی را که در دولت سابق اتفاق افتاد، جبران می‌کند و در این مسیر قوه قضائیه نیز به کمک دولت آمده است.» او سازمان ثبت اسناد و املاک کشور را یکی از قدیمی‌ترین و کهن‌ترین دستگاه‌های اداری و حاکمیتی دانست و گفت: «سازمان ثبت اسناد و املاک کشور بخشی از فعالیت‌های اجرایی را به نهادهای مدنی خاص مثل دفاتر ازدواج و طلاق واگذار کرده است.» معاون اول قوه قضائیه ادامه داد: «ساختار سازمان ثبت به‌گونه‌ای است که جزه سازمان‌های مرتقی حاکمیتی بوده که فعالیت‌های خوبی در زمان مدیریت آقای خدییان و البته قبل‌تر از آن انجام شده است.» او توجه به سند تحول قضائی را از جمله انتظارات قوه قضائیه از رئیس جدید سازمان ثبت دانست و ادامه داد: «این دوره، دوره تحول و تعالی است و بنیانی که پیمان‌الله رئیسی آغاز کرده به‌صورت جهشی درباره اجرای سند باید مد نظر قرار گیرد.» معاون اول قوه قضائیه تصریح کرد: «سند تحول نیازمند برنامه و فعالیت است و باید متولیان، آن را بنویسند لذا انتظار است رئیس جدید سازمان ثبت، برنامه عملیاتی روشن و همدند با زمان‌بندی مشخص ارائه و انجام دهد.»

رئیس‌دفتر رئیس‌جمهوری:

فساد باید

از سرمشأ آن خشکانده شود

● **ایرنا:** مراسم تکریم و معارفه رؤسای سابق و جدید دفتر بازرسی ویژه رئیس‌جمهوری روز دوشنبه با حضور رئیس‌دفتر رئیس‌جمهوری برگزار شد. غلامحسین اسماعیلی در مراسم تکریم سیدمحسن صادقی و معارفه حجت‌الاسلام‌والمسلمین حسن درویشیان با تشکر از تلاش‌های انجام‌شده به تدوین منشور ۱۲ ماده‌ای مبارزه با فساد و ابلاغ آن به همه وزرای کابینه اشاره کرد و گفت: پیش‌بینی شده بود که این منشور در مجموعه دولت متولی داشته باشد و دفتر بازرسی ویژه رئیس‌جمهوری این مأموریت را برعهده خواهد داشت.

رئیس دفتر رئیس‌جمهوری با اشاره به توجه ویژه دولت به تقویت جایگاه و شأن دفتر بازرسی ویژه ریاست‌جمهوری، گفت: معتقدیم انجام مأموریت‌های سنگین نیازمند پشتوانه است و اگر مدیران و حاکمان از پشتوانه قوی برخوردار نباشند، چه بسا مأموریت‌هایشان به موفقیت کامل منتهی نشود. متاسفانه در دولت گذشته جایگاه این دفتر تنزل پیدا کرد و حتی حکم رئیس آن را رئیس‌جمهوری امضا نکرد.

اسماعیلی افزود: در دولت سیزدهم ضمن ابلاغ حکم رئیس دفتر بازرسی ویژه توسط رئیس‌جمهوری چند اقدام دیگر از جمله نمایندگی ویژه رئیس‌جمهوری در امر مبارزه با فساد و اجرای اصل ۱۲۷ قانون اساسی هم به مأموریت های رئیس این دفتر اضافه شده و همه این موارد از پشتوانه مصوبه هیئت وزیران نیز برخوردار است.

وی با تحلیل از عزم و اراده قوی و روحیه جهادی حجت‌الاسلام‌والمسلمین درویشیان، گفت: امروز شخصیتی صاحب علم و تجربه و انگیزه به‌عنوان ریاست دفتر بازرسی ویژه رئیس‌جمهوری انتخاب شده است و می‌توانیم شاهد اقدامات مفیدی در این حوزه باشیم.

رئیس دفتر رئیس‌جمهوری در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به گفتمان و رویکردهای اصلی دولت سیزدهم، گفت: این دولت، شعار مردمی‌بودن را برگزیده و خود را خادم مردم و جمهور می‌داند و در تلاش است درد و رنج مردم را علاج کند و با آنان همراهی و همدردی کرده و بین خود و مردم فاصله بیندازد.

رئیس دفتر رئیس‌جمهوری عدالت‌محوری را از رویکردهای اصلی دولت دانست و افزود: قائل به شهروند درجه‌یک و دوم نیستم و دولت تأکید دارد که همه برنامه‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاست داخلی و خارجی دارای پیوست عدالت باشد. چراکه معتقدیم اگرچه ممکن است مردم برخی کمبودها را تحمل کنند، اما به هیچ عنوان تبعیض را نمی‌پذیرند.

رئیس دفتر رئیس‌جمهوری با اشاره به اهتمام ویژه دولت به فسادستیزی، گفت: دولت به هیچ عنوان فساد را برنمی‌تابد و بر این باور است که نباید اجازه بروز فساد داده شود و فساد باید از سرمشأ آن خشکانده شود. البته برخورد با مفسدین حتما لازم است و انجام خواهد شد، اما مأموریت اصلی دولت ازین‌بردن بستر و زمینه‌های بروز فساد در جامعه و به‌ویژه در دستگاه‌های دولتی است.